

EKSTAZA NISKOG INTENZITETA

Na jednom mjestu G. K. Chesterton kaže kako se umjetnost sastoji od podrezivanja, a ne od širenja stvari. Ljudi često i o samoj mašti razmišljaju kao nečem neograničenom, no to je pogrešno jer mašta je slika (ili mnoštvo zasebnih slika koje se mogu povezivati), a slika uvijek ima okvir. Okvir je taj koji isključuje sve što ometa jasnu artikulaciju. Kako bi pojasnio svoju tvrdnju, engleski će se pisac neočekivano referirati na antičku grčku filozofiju zanimljivom analogijom, rekavši da se ona, premda neizmjerena, lakše mogla uklopiti u mali grad Atenu, nego u ogromno Perzijsko Carstvo, aludirajući na često previđenu činjenicu kako se jako velike ideje mogu predstaviti samo na jako malim prostorima. U izloženim radovima Mirana Blažeka uočiti ćemo upravo to „podrezivanje“ prostora. I to ne bezgraničnog, svemirskog (čitaj: prozaičnog) nego ograničenog (i to galerijskog) prostora. Naime, Blažek se koristi

fotografijom otisnutom na platnu, u formi horizontalno položenih „kubusa“ (platno na slijepom okviru s naglašenom voluminoznošću; sve skupa pridržavano drvenim potpornim nogama) te fotografijom otisnutom na platnu koju stavlja u okvir sa staklom. Uz akromatske crne, bijele i sive tonove, jedine kromatske boje su tonovi žute, od one najintenzivnije primarne žute do blijedo žute. Promatramo li postav kao cjelinu, on djeluje umirujuće, gotovo utješno. Jer premda žuta boja s jedne strane svojom ekspanzivnošću prelazi svoje okvire s imanentnim joj dinamizmom, s druge će se strane suprotstaviti komprimiranom prostoru utvrđenih mjera stvarajući nešto što bismo mogli opisati kao atmosfera ekstaze niskog intenziteta. Kako protumačiti tu Blažekovu namjeru „hvatanja prostora“ i to baš galerijskog? Na neki način upravo nam kolokvijalni izraz za galerijski prostor, *white cube*, dosta toga može pojasniti; bijela kocka (koja vrlo često i nije samo kocka) u stvari je aseptički, ograničeni prostor koji bjelinom zidova, ispoliranošću poda neutralnih boja uz suptilno osvjetljenje stvara okruženje u kojem je izložak „očišćen“ od svih vanjskih utjecaja, na izložbi „posvećen“ i time konačno kao umjetničko djelo „opravdan“ te spreman za vanjski svijet. Šalu na stranu, netko bi nakon gore napisanoga mogao pomisliti kako je umjetnik poprilično danteovski nastrojen, gotovo bismo mogli reći, predvidiv. Ipak, stvar nije tako jednostavna, nego

upravo suprotna očekivanjima; u onom prikazanom on se svojom namjerom nametnuo kao začuđujući „missing link“ između prirode kao prostora u iščekivanju i kulture koja dinamiku istog percipira kao dar, a ne tek kao nekakvo sredstvo manipulacije. Upravo je to razlog zbog kojeg njegovo nasljedovanje generacije *land art* umjetnika (Robert Smithson, Walter De Maria, Robert Long i drugih koji su sedamdesetih godina prošlog stoljeća najradije izbjegavali galerijske prostore, djelujući u prirodi u velikim mjerilima) nije neobično. Blažek je svjestan da je želja „biti samo priroda“ krajnje neprirodna. Zato njegova „mjera“ u odnosu na historijski *land art* pronalazi drugačiji način kako ostvariti susret prostora i čovjeka bez prenatrženosti apoteoze i lažnog „usklađivanja“. Inkarnacijom prostora dekontekstualizacije u ljudsku mjeru (geneza takvog promišljanja se rodila puno ranije, sjetimo se samo njegovog ciklusa radova Ratio, krugova izvedenih ugljenom na galerijskim zidovima) unutar galerijskog prostora njegovi će se „kubusi-slike“ (proporcijama, ritmom, odnosima i postavom u prostoru) na(d)staviti na velika djela *land arta* jednako onako kako je nekad davno mjera antičkog stupa dinamiku kolosalnih dimenzija onog perzijskog pretočila u nešto ljudsko, jer ipak, na kraju krajeva, prostor može postati „svjestan sebe“ jedino preko čovjeka i njegove doslovne mjere.

Zlatko Kozina

LOW-INTENSITY EXCTASY

In one of his reflections, G.K. Chesterton states that art is fundamentally about trimming rather than expanding. People often think of imagination as something boundless, yet this is a misconception, because imagination is an image (or a collection of distinct images that can be interconnected), and every image has its frame. It is the frame that excludes everything that interferes with clear articulation. To elucidate this idea, the English author draws an intriguing analogy from ancient Greek philosophy, observing that, despite being immeasurable, Greek thought was better suited to the small city of Athens than to the vast Persian Empire. This analogy underscores the often-overlooked fact that very large ideas can only be presented in very small spaces.

This principle of "trimming" of space is distinctly evident in the exhibited works of Miran Blažek. And not the infinite, cosmic (read: prosaic) space, but rather limited (gallery) space. Blažek uses photography printed on canvas, in the form of horizontally positioned "cubes" (canvas mounted on stretcher bars with an accentuated voluminousness, all together supported by wooden legs) and a photograph printed on canvas in a frame with glass. His palette, dominated by achromatic tones—black, white, and grey—features only one chromatic element: yellow, ranging from intense primary yellow to pale yellow. Observed as a whole, the exhibition exudes a sense of calm, even comfort. While yellow, as a colour, possesses an expansive quality and inherent dynamism that challenges its boundaries, in this context, it seems to confront the constrained space of defined dimensions, creating an ambience that can be described as an ecstasy of low intensity. How should we interpret Blažek's intent to "capture space," specifically gallery space? The colloquial term for gallery space, the *white cube*, provides some insight. The white cube (often not

literally a cube) is an aseptic, confined space where the whiteness of walls, polished neutral-toned floors, and subtle lighting create a setting in which the artwork is "cleansed" of external influences, "consecrated" at the exhibition and thus legitimized as a work of art, ready for the external world. All jokes aside, one might mistakenly infer from this description that Blažek's approach is overly Dantean or even predictable. However, the matter is far from straightforward; in fact, it is quite the opposite of what one might expect. The artist positions himself as a surprising "missing link" between nature as a space of potentiality and culture, which perceives this dynamic not as a tool for manipulation but as a gift. This is precisely why his continuation of the legacy of the Land Art generation of artists (Robert Smithson, Walter De Maria, Robert Long, and others who in the 1970s preferred to avoid gallery spaces, working in nature on a grand scale) is not unusual. However, Blažek understands that the desire to "become nature" is inherently unnatural. Therefore, his "measure," in relation to historical Land Art, finds a different way to achieve the encounter between space and man without exaggerated apotheoses or false "harmonization." By incarnating the decontextualization of space into the scale (an approach that traces back to earlier works, as seen in his Ratio series, circles drawn in charcoal on gallery walls), his "cubes-paintings" (in their proportions, rhythm, relationships, and arrangement in space) continue and expand on the great works of Land Art. This is analogous to how, long ago, the human-scale proportions of the classical Greek column translated the colossal dimensions of Persian architecture into something accessible to human experience. After all, space can only truly "become aware of itself" through man and his literal measure.

Zlatko Kozina

IMPRESUM / IMPRESSUM

Nakladnik / Publisher: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika / Croatian Association of Fine Artists, Trg žrtava fašizma 16, 10 000 Zagreb, hdlu@hdlu.hr, www.hdlu.hr

Za nakladnika / For the publisher: Tomislav Buntak, predsjednik / president
Ravnateljica / Director: Ivana Andabaka

Upravni odbor HDLU / Croatian Association of Artists Board: Tomislav Buntak (predsjednik / President), Josip Zanki (potpredsjednik / Vice president), Ida Blažičko (potpredsjednica / Vice president), Fedor Fischer, Vida Meić, Romana Nikolić, Tomislav Hršak

Voditeljica galerije / Gallery coordinator: Mihaela Zajec

Umjetnički savjet Galerije Karas / Karas Gallery

Advisory Board: Željko Beljan, Tomislav Hršak, Mihaela Zajec, Vida Meić, Josip Zanki

Urednica kataloga / Catalogue Editor: Mihaela Zajec

Predgovor / Preface: Zlatko Kozina

Prijevod i lektura / Translation and proof-reading: Zana Šaškin

Grafičko oblikovanje kataloga / Catalogue Design:

Duje Medić

Tisak / Printed by: Ispis d.o.o.

Naklada / Edition: 100

Radno vrijeme galerije Karas: srijeda, četvrtak, petak 16 - 20h |
utorak, subota 10 - 13h | nedjeljom i ponedjeljkom zatvoreno.
Working hours Gallery Karas: Wednesday, Thursday 4pm - 8pm |
Tuesday, Saturday 10am - 1pm | On Sundays and Mondays closed.

GALERIJA KARAS
Ulica kralja Zvonimira 58, Zagreb

MIRAN BLAŽEK MRTVA PRIRODA

11.12. — 31.12.
2024.

Organizator / Organizer:

Uz potporu / Supported by:

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA

www.karasarthub.eu/

MIRAN BLAŽEK (1983., Osijek, Hrvatska), diplomirao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 2006. godine, a magistrirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani 2012. godine. Slikarsko iskustvo odmah nakon završetka studija počeo je nadopunjavati praksama koje se nisu oslanjale isključivo na tradicionalni pojam slikarstva. U radu se oslanja na granična polja medija, primarno crteža i slike, te se bavi transpozicijom – kroz akciju, materijal ili sam prostor. Blažek se koristi iskustvima slikarstva razrađujući u svojim ciklusima razne mogućnosti koje proizlaze iz prirode tog medija. Izlaže na više samostalnih i skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Godine 2012.

dodijeljena mu je Nagrada „Radoslav Putar“ za najboljeg hrvatskog mladog umjetnika do 35 godina u organizaciji Instituta za suvremenu umjetnost u Zagrebu, a 2020. dodijeljena mu je Nagrada „Vlastimir Kusik“ u sklopu 27. Slavenskog biennala. Sudjeluje na nekoliko rezidencijalnih programa za umjetnike u inozemstvu: Hafenkombinat/HDLU, Leipzig, CREART, Kristiansand, te International Studio and Curatorial Program, New York. Godine 2015. osniva i vodi projekt Međunarodnog studentskog biennala, nagradne izložbe za studente i mlade umjetnike.

MIRAN BLAŽEK (1983, Osijek, Croatia), has earned a BA in painting from the Academy of Fine Arts in Zagreb in 2006, and an MA at the Academy of Fine Arts in Ljubljana in 2012. Soon after completing his studies, he started to enhance his work with practices that transcend the traditional idea of painting. In his work, he is drawn to border fields of the medium, primarily drawing and painting, and he engages in transposition – through action, material, or space itself. Blažek uses the experience of painting to develop various possibilities inherent to the nature of the medium. He has exhibited in numerous solo and group exhibitions in Croatia and abroad. In 2012 he has

received the Radoslav Putar Award for best young artist under 35, awarded by the Institute for Contemporary Art in Zagreb, and in 2020 he received Vlastimir Kusik Award on 27th Slavonian Biennale. He took part in several artist residency programs abroad: Hafenkombinat/HDLU, Leipzig; CREART, Kristiansand; and International Studio and Curatorial Program, New York. In 2015 he founded the project International Student Biennial, an award exhibition for students and emerging artists.